

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜR ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Egyetemes érdekek.

Vadász Lipót államtitkár máramarosszigeti programbeszéde mintaképpül szolgálhat arra, hogy egy igazi államférfi, a napi politikai használatra produkálni szokott apró szennációkkal és konyhába való meg malomalatti fecsegésekkel mitsem törődve, miképpen tud egy magasabb, általánosabb egyetemes állápontra helyezkedni.

Vadász Lipót minden politikai kérdést az egyetemességnek ebből a magasságából ítél meg és állít be azokba a távlatokba, amelyeket a kérdés komolysága igényel. És mert így cselekszik, előtte s beszéde nyomán hallgatósága előtt is, merőben kiesinyességé, aprólékoságá és gyermekessé válik mindaz, ami nálunk pártoskodás, pártszenvedély, gyűlölet és torzsalkodás.

Vadász azt kívánja, hogy „legyen úgy, mint régen volt“, mint volt a nyolcvanas években, amikor belpolitikai és külpolitikai kérdések-

ben egyaránt a parlament volt a nemzetnek az a legfőbb és leghivatottabb fóruma, ahol ezekről a kérdésekről komoly és nagyjelentőségű nyilatkozatok hangzottak el, még pedig nemcsak a kormány és pártja, hanem az ellenzéki padok oldaláról is. Hol van ma az ellenzék? Parlament helyett füstös kávéházakban. Tehát vissza a parlamentbe, mert ezt kívánja az ország egyetemes érdeke.

Körülöttünk új helyzet támadt. Ez a helyzet ma még a kialakulás stádiumában van, de az már előre látható, hogy hiába köttetett meg Bukarestben a béke, a béke nem lesz állandó és kétségtelen, hogy a déli határainkon történt államalakulások kétszeressé teszik ránk nézve a köteletséget, hogy legmesszebbmenő figyelemmel ott legyen a szemünk a Balkánon és lássuk, hogy ott mi történik. Honnét lássunk meg, honnét ellenőrizünk mindent? Talán Tiszadobról, vagy az utcáról, vagy az Országház-

kávéházból? Minden alkotmányos nemzetnek legmagasabb őrtálló helye a parlament. Aki figyelni, figyelmeztetni akar, oda siessen, ahonnan a legmesszebbre lát és ahonnan a legmesszebbre hallik a szava. Vissza a parlamentbe!

Belső ügyeink is ezt sürgetik. Nemcsak egyes pártokat kell szervezni, hanem szervezni kell az egész országot. Mert nagy feladatok előtt állunk. Itt kopogtat már a kapunkon az 1917-ben megkötendő egyezség dolga Ausztriával. Nehogy megint úgy járjunk, mint a koalíció idején, hogy afrikai vadak módjára néhány cifra gyöngyért eltékozzunk legdrágább kincseinket. Aztán a külkereskedelmi szerződések megkötésének ideje is mihamar lejár, az új Balkánállamokkal is új szerződéseket kell kötnünk. Mindezeknél a kérdéseknél nyitott és tisztán látó szemekkel kell őrködnünk az ország egyetemes érdekeire. Vajjon ez az őrködés nem kötelessége-e az ellenzéknek is?

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete ZOMBOR, Szt. György-tér 6. szám.

==== Egy próbarendelés elég és meggyőződhetik arról, hogy kizárólag cégünk által

TELEFON: **„C O L U M B I A“** TELEFON:

29. szám. név alatt forgalomba hozott pörkölt kávéink mégis a legjobbak. 29. szám.

Legnagyobb szakértelemmel válogatott elsőrendű fajok biztosítják cégünknek e cikkben a legjobb sikert.

==== Saját pörköldé! Naponta friss pörkölés! =====

ÁR J E G Y Z É K:

„COLUMBIA“ igen finom háztartási keverék 1 kiló 4 korona 40 fillér.
„COLUMBIA“ legfinomabb karlsbadi keverék 1 kiló 5 korona — fillér.
„COLUMBIA“ nemes Maragugype, a kávék királya 1 kiló 6 korona — fillér.
„COLUMBIA“ legnemesebb gyöngyfajok keveréke 1 kiló 5 korona 20 fillér.

100-63

Szervezni kell az egész országot. Ehhez a szervezéshez hozzátartozik a nemzetiségi kérdés megoldása és a közigazgatás államosítása. Mindez úgy, ahogy azokat nem egy máról holnapra alakuló párt kicsinyes érdeke, hanem ahogyan az egész ország egyetemes érdeke megkívánja.

Az erősekre kell bízni az ország kormányzatát. De a kormányzást az ellenzéknek kötelessége ellenőriznie. Honnét? A legmagasabb őrtálló helyről, a parlamentből.

Ez a veleje a Vadász Lipót programbeszédének, mely minden kicsinyes napi tülekedést mellőzve, tisztán az ország egyetemes érdekeinek tárgyas hangoztatása s amelyeket, magukba szállva, még az ellenzékiek is megszívlelhetnek.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését folyó hó 13-án tartotta meg. Az ülésen legifjabb Szemző István főispán távolléte folytán Scultéty Ferenc alispán elnökölt. Jelen voltak: dr. Szabovljevics Dusán vm. főjegyző, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, dr. Csernyus Pál tb. tiszti főügyész, Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Sztankovics György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke, Gramling Kornél kir. ügyész, dr. Spitzer István vm. tiszti főorvos, Faragó János kir. tanfelügyelő, Balku Gyula gazd. felügyelő, Illy György törvhat. m. kir. állatorvos mint szakelőadók, Latinovits Pál, Zákó Milán, id. Szemző István, dr. Dungszy Gedeon és dr. Lelbach László bizottsági tagok és Schick Ernő, a bizottság jegyzője.

Az egyes közigazgatási ágak jelentéseit az alábbiakban adjuk:

Közegészségügy.

Dr. Spitzer István vármegyei főorvos jelenti:

A július havi közegészségügyi állapotok a vármegyében rendkívül kedvezően alakultak. A fertőző betegségek közül a vörheny 32 esetben jelentkezett, ebből gyógyult 17, meghalt 2, maradt 13. A vörheny gócpontjain, Kiszácon, Kereszturon és Petrőcön a járvány megszüntnek tekinthető, Petrőcön a hó végén még 2, Kiszácon 1, Kereszturon egyetlen egy eset sem mutatkozott.

A hörghurut szintén mulóban van, a hó végén csak Kunbaján fordult elő 3 eset, Obecsén 7 eset.

A kanyaró szintén szünőben van, összesen 84 eset jelentkezett, melyből 62 eset gyógyult, maradt 22. Haláleset nem fordult elő.

A hasi hagymáz 11 esetben jelentkezett,

melyből 4 meggyógyult, maradt 7. Zentán 3 eset, Vajszkán 1, Almáson 1 és Ujpalánkán 1 eset.

A diphteritiszben megbetegedett 9, gyógyult 7, meghalt 1, ápolás alatt Magyar-kanizsán maradt 1 eset.

Heine-Medin betegség egy esetben jelentkezett Magyar-kanizsán.

Hogy mily kedvezően alakultak az egészségügyi viszonyok, arra nézve a legjellemzőbb, hogy mindössze az egész hónapban a fertőző betegségek csak 11 áldozatot szedtek.

A hó folyamán Overbáson, Ujverbáson, Obecsén, Cservenkán, Kerényen vizsgáltam meg a gyógyszertárakat. Mind a kilenc gyógyszertárban példás rendet találtam, s ahol még pár kémszer hiányzott, ezek megrendeléséről meggyőződést szereztem. A járási főszolgabírák jelentése szerint minden gyógyszerész megrendelte a hiányzó kémszerket és eszközöket.

Tevékenységem legnagyobb részét a kolera elleni védekezés kötötte le. A vármegye területén a védekezés sulypontja Apatin és Titelen nyugszik, amely helyeken a belügyminiszter kolera vizsgáló állomásokat létesített. Mindkét helyen személyesen megjelentem, hogy meggyőződést szerezsek az intézkedésekről.

Elismeréssel kell megemlékeznem a titeli előkészületről, ahol úgy a vizsgáló állomás, mint a járványkórház, a szükséges felszerelések semmi kivánni valót nem hagynak fenn. Ellenkezőleg áll a dolog Apatinban, ahol a járványkórház nem megfelelő, szűk, házak közé ékelt, külön kutja sincsen; a vizsgáló állomás céljaira alkalmas helyiség egyáltalán nem volt található.

A község utasított, hogy a hiányokat pótolja; minek következtében új járványkórház építését határozta el s a vizsgáló állomás céljára az államkincstártól sürgősen egy barakkot kértünk.

Míg a megfelelő helyiségek rendelkezésünkre fognak állani, addig is a jelenlegi kolera járványkórház jelöltetett ki megálló állomásul s ha sok beteg volna, úgy valamely középületet kell lefoglalnunk a betegek elkülönítése céljából.

A kolera járványok története azt bizonyítja, hogy a betegség rendszeren a nagy folyók mentén terjed tovább, előkészületeinket mi is a nagy folyók mentén tettük meg, s hogy ezek nem voltak hiábavalók, mutatja az a körülmény, hogy folyó hó 4-én este jelentkezett az első kolera eset Titelen, hála a pontos orvosi és közigazgatási szolgálatnak, az eset egyedül maradt, mert a megfigyelési idő lejártá után sem jelentkezett újabb megbetegedés.

A betegség eredetére nézve minden lehető kutatást megtettünk. Puhatólótunk azután, hogy érintkezett-e kolera beteggel vagy kolerás vidékről származó egyénnel, nem csempészték-e élelmi szereket vagy dohányt kolerás vidékről, megvizsgáltattuk a Tisza vizét, megvizsgáltattuk mindazoknak az egyéneknek ürülékét, akikkel állandóan érintkezett.

A bacteriologiai vizsgálat azt a meglepő eredményt adta, hogy az illető felesége és egy hajómunkás ürülékében élő virulens kolera vibriákat találtak.

A további nyomozás fogja most már kimutatni, hogy ezek fertőzték-e Sztanisits Milánt vagy együtt fertőztettek valahol, de ez a két egyén immunis lévén a kolerával szemben, nem betegedtek meg, de állandó

veszélylyel fenyegetik mindazokat, akik környezetükben élnek.

Éppen ezért elrendelte alispán ur, hogy ezek szigorú megfigyelés alatt tartandók s felirt a belügyminiszterhez, hogy ezek megfigyelése addig tartson, míg ürülékük megtisztul minden élő vibriótól.

Nincsen kizárva, hogy ezek úgy fertőztettek, hogy Törökbecsén a piacon vásárolt szilva volt fertőzve kolera-csirákkal, s tekintve, hogy a legyeknek, szunyogoknak, poloskának igen nagy szerepük van a fertőző betegségek terjesztésében, lehetséges, hogy a kárkozó csirákat legyek hozták be Szerbiából és ezek szennyezték be a piacon lévő szilvákat.

Az 1913. év első felében a trachomások száma 461-el csökkent. A múlt év végén volt 6583, míg június végén 6122 trachomás. Ezek gyógyítása pontosan történik.

A vármegyében üres 13 községi és körorvosi állás betöltése iránt sürgős intézkedés történt, a pályázatok kiirattak s minden lehető elkövetünk, hogy ez állások betölthetők legyenek. Üres állások a következők: Szilágyi, Monostorszeg, Bácskertes, Bajmok, Katymár, Tataháza, Liliomos, Bácsujlak, Bácsstóváros, Urszentiván, Tiszaistvánfalva, Gyulafalva, Csurog.

Más fontosabb mozzanat nem fordult elő.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő előterjesztése a következő:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rác Anna és Axe Izor okl. polgári iskolai tanítókat a palánkai, Leskó Olgát az apatini, Fülep Sándort a topolyai, Ugray György, Földessy István, Ignáczy Dezső, Patay Iza és Macskovits Máriát az obecsei áll. polg. fiu-, illetve leányiskolához kinevezte, Dittler Róza palánkai áll. polg. iskolai tanítónőt pedig hasonló minőségben Belényesre áthelyezte.

Jelenti továbbá, hogy Kulán egy áll. jellegű polgári fiu- és leányiskola szervezése 1914. évi szeptember hó 1-től kezdődő hatálylyal elrendeltetett.

Végül jelenti, hogy az elmúlt hónapban a nem állami tanítói fizetéseknek az új törvények értelmében való rendezése céljából 12568 kor. államsegély folyósított.

Közzadók.

Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy a vármegye területén a közzadók állása a következő:

I. Egyenes adóban 1913. évi július hóban befizettetett 177719'96 K. 1912. évi július hóban 144022'90 K. Az elmúlt hóban több 33697'06 K. 1913. évi január hó 1-től július hó végéig befizettetett 4137477'77 K. A múlt év hasonló időszakában 4273778'34 K. Ez évben kevesebb 136300'57 K.

II. Hadmentességi díjban 1913. évi július hóban befizettetett 1042'96 K. 1912. évi július hóban 2363'99 K. Az elmúlt hóban kevesebb 1321'03 K. 1913. évi január hó 1-től július végéig befizettetett 23122'97 K. A múlt év hasonló időszakában 32615'06 K. Ez évben kevesebb 9492'09 K.

III. Bélyeg és jogilletékben 1913. évi július hóban befizettetett 254323'91 K. 1912. évi július hóban 263962'32 K. Az elmúlt hóban kevesebb 9638'41 K. 1913. évi január hó 1-től július hó végéig befizettetett 1949690'43 K. A múlt év hasonló időszakában 2313780'30 K. Ez évben kevesebb 364089'87 K.

IV. Fogyasztási és italadóban 1913. évi július hóban befizettetett 104217'94 K. 1912.

évi július hóban 123030·20 K. Az elmúlt hóban kevesebb 18812·26 K. 1913. évi január 1-től július hó végéig befizettetett 670104·67 K. A múlt év hason időszakában 823117·83 K. Ez évben kevesebb 153013·16 K.

V. Tanítói nyugdíjban 1913. évi július hóban befizettetett 10955·12 K. 1912. évi július hóban 5148·85 K. Az elmúlt hóban több 5806·27 K. 1913. évi január hó 1-től július hó végéig befizettetett 91534·12 K. A múlt év hason időszakában 80104·70 K. Ez évben több 11429·42 K.

VI. Országos betegápolási pótdóiban 1913. évi július hóban befizettetett 4241·96 K. 1912. évi július hóban 3390·02 K. Az elmúlt hóban több 851·94 K. 1913. évi január hó 1-től július hó végéig befizettetett 158004·91 K. A múlt év hason időszakában 163615·63 K. Ez évben kevesebb 5610·72 K.

Közigazgatás.

Balku Gyula m. kir. gazdasági felügyelő a következőkben teszi meg jelentését:

Az általam képviselt közigazgatási ág állapotáról az 1913. év első felére vonatkozólag van szerencsém jelenteni, hogy a mezőgazdasági termények állapota az év kezdetén kedvezőnek nem volt mondható. A tartós esőzések folytán az őszi magvak későn és nem mindenütt megfelelően elkészített földbe kerültek és az 1912. év őszi bevetni szándékolt területnek mintegy 8%-a maradt vetetlenül, az összes bevetett területnek mintegy 15%-a nem kelt ki s a többiek is gyengén kerültek a télbe. Az időjárás január 10-ike körül téliesre fordult, fagy és utána havazás állott be. Január hó végén a hó elolvadt és a februári erős hidegek ellen nem védte hótakaró a gyenge vetéseket. Márciusban enyhült az időjárás, közben éjjeli fagyok voltak.

A második évnegyedben az időjárás kedvezőbb volt, bár április közepén nagyfokú hősüllyedés állott be, míg a hó végén a hőemelkedés a normális 5—9°-ot felülhaladta. Zivataros esők és jég is volt, s ez utóbbi helyenkint nagy károkat okozott, szerencsére azonban csak szűkebb határookra terjedt. Ezen szélsőséges és szokatlanul rendellenes időjárás dacára úgy a kalászos, mint kapás és ipari növényekben kedvező terméskilátásunk van.

Az aratás kedvezőtlen időjárással folyt le, a sok esőzés a kész gabonában érzékeny károkat okozott. A kalászosokból terméskilátásaink vármegyei átlagban a következők: Buzából, bevetett terület 448000 hold, holdankint 9·00 mm.; rozsából, bevetett terület 31000 hold, holdankint 8·50 mm.; árpából, bevetett terület 47000 hold, holdankint 9·50 mm.; zabból, bevetett terület 216000 hold, holdankint 7·50 mm.

Tengeri kielégítően áll. Burgonya fejlődésére az időjárás kedvező volt. Cukorrépa, melyből a vármegye területén mintegy 17000 hold van, továbbá a takarmányrépa, komló, len és kender jó termést ígérnek. A takarmánytermés kielégítő, bár a betakarítást a folytonos esőzések megnehezítették. Legelőink fűnövése a sok csapadék következtében jó.

Nagyobbmértvű elemi csapások, az áprilisi hó közepén beállott hősüllyedésen kívül, — mely a gyümölcsösökben, szőlőkben és a tavaszi kalászosok közül különösen a zabbal okozott érzékeny károkat — és a kisebb területre terjedő jégveréseken kívül, nem voltak. A káros állatok és növények irtására a gazdaközönség a hatóságok által kellő időben figyelmeztetve lett, de itt a főfeladat

a gazdaközönség vállaira hárul és a hatóság a gazdaközönség együttes és állandó védekezése nélkül tehetetlen.

A hernyók, hernyófészkek, hernyótojások pusztítása, a cserebogár irtása, — melynek irtásánál a hatóság és gazdaközönség együttműködése eredményével Abaujvármegye, hol 5 hét alatt 7276 métermázsra cserebogár lett összegyűjtve, követendő példát mutatott — a mezei pockok, a szőlőinket fenyegető peronospora és szőlőmoly ellen, valamint a káros növények, aranka, szerbtövis, stb. ellen csak a hatósággal való együttes és állandó védekezése a gazdaközönségnek vezethet megfelelő eredményre.

A mezőgazdasági termények, állatok és állati termékek értékesítése kedvező volt. A tej és tejtermékek értékesítése körül mutatkoznak orvoslásra szoruló bajok, mert főleg a nyári hónapokban a falusi tejszövetkezetek termékeit nagyon is alacsony áron kell, hogy áruba bocsássák. Érdeklükben a Tejgazdasági Vállalat Részvénytársasággal érintkezésbe léptem, mely vállalattal a legtöbb tejszövetkezet szerződéses viszonyban áll.

A haszonállatok egészségi állapota az elmúlt félévben kielégítő volt. Járványok és ragadós betegségek közül lépfene, veszettség, takonykór, hörféreg, rühkór, sertésorbánc és sertésvész fordultak elő, melyek elfojtására tett intézkedések megfelelő eredményre vezettek. Az állategészségrendőri intézmények működése kifogástalan volt, mulasztás vagy ennek folytán káros következmény nem észleltetett.

Az állattenyésztés fejlődésben van. Emeleése érdekében szükségesnek mutatkozik az érvényben levő állattenyésztési szabályrendeletnek, továbbá a kurtapasztorokodásról alkotott érvényben levő szabályrendeleteknek a mai viszonyoknak megfelelően való módosítása. Szükséges az állattenyésztési törvények és a törvényhatósági állattenyésztési szabályrendelet rendelkezései végrehajtásának ellenőrzése.

Az 1894. XII. t. c. III-ik fejezetének a köztenyésztésre szánt községi apaállatok kellő számban való beszerzésére és eltartására vonatkozó határozmányai a törvényhatóság legnagyobb részében kielégítő eredménnyel alkalmaztattak; ahol van e tekintetben kifogásolni való, szigorubb ellenőrzéssel könnyen elhárítható lesz.

Kívánatos volna, hogy a községek minden beszerzett köztenyésztési kanjaikon sertésvész elleni védőoltást eszközöltessenek. Gyakori eset ugyanis, hogy a legjobb tenyészetekből származó kanok a községi sertésfalka közé kerülve, ott elsőnek inficiálódnak és elhullanak.

A szőlőkben a folyó év tavaszán volt fagy ugyszólván az egész vármegyében tett kisebb-nagyobb kárt; érzékenyebb kárt tett a homoki szőlőkben különösen Bácsalmáson. Ezt követte egyes helyeken a szőlőmoly fellépése és pusztítása. Az utóbbi időben beállott esőzések a peronospora fejlődésére annyira kedvezők voltak, hogy az egész vármegye szőlészete meg van tőle támadva. Több helyen jégverés is volt, mely nagyobb, illetve érezhetőbb kárt nem okozott.

A vármegye szőlészete a legnagyobb veszedelmet fogja maga után vonni a szőlőmoly. Nemcsak azért, mert a legtöbb helyen egyáltalában nem védekeznek, hanem nem végzik egyidőben és egyöntetűen a védekezést, ami pedig a siker érdekében elengedhetetlen volna.

Agrár-szocialisztikus mozgalmak nem fordultak elő. A munkáviszonyokban javulás észlelhető; munkás elegendő állt rendelkezésre, s bár a munkásbérek elég magasak, túlzott bérkövetelések nem fordultak elő.

Közutak.

Sztankovits György műszaki tanácsos az általa képviselt közigazgatási ágra vonatkozólag a következőket jelenti:

Az állami és törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota általában kielégítő.

A múlt évről hátramaradt és a folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, egyes utvonalonon folytatólag felülvizsgáltatott és átvétetett.

Az engedélyezett utépítések közül:

1. A piros—ujvidéki tvh. közut 0—4·54 km. szakaszán az építési munkák a folytonos esőzések miatt nagyrészt szüneteltek. A hengerelés gőzhengerrel ugyan megindult, de az átázott altalaj miatt be kellett szüntetni;

2. a bács—zsablya—titeli tvh. közut 43·969—60·00, 63·00—68·00 és 70—76·107 km. szakaszain Ókér—Temerin és Zsablya között a hengerelés több helyen befejeztetett. A kőanyag szállítása, alapkövezés és kavics-terítés nagy erővel folyamatban van és a hengerelés ezen munkákkal együtt halad előre, úgy hogy a munka befejezése a folyó év folyamán várható;

3. a zsablya—zsabylai révhez vezető 12·887 km. hosszú tvh. közuton a hengerelés befejezéshez közeledik, úgy hogy csak a padka rendezés marad hátra, amely a jövő hó folyamán az összes utépítési munkákkal együtt lesz befejezhető;

4. a kula—bácskereszturi tvh. közut 1·316—11·465 km. szakaszán az összes utépítési munkák befejeztettek és ezen utszakas a közforgalomnak átadatott;

5. a kula—hódsági tvh. közut 11·488—26·44 km. szakaszán a kőfuvarozás a folytonos esőzés miatt lassan halad előre. Az alapkö 9 km. a kavics 6 km. hosszban kiszállított, úgy hogy a kőpálya beépítése Liliomos községben megkezdődött;

6. a veprődi vasuti állomáshoz vezető tvh. közuton a kőpálya beépítése befejeztetett, a hengerelés megindult ugyan, jelenleg azonban az átázott puha altalaj miatt szünetel;

7. a csonoplyai vasuti állomáshoz vezető tvh. közuton az összes utépítési munkák befejeztettek s az ut a közforgalomnak átadatott;

8. a pincéd—verbászi tvh. közut 0·0—21·086 km. szakaszán az utépítési munkák lassan haladnak előre, miért is vállalkozó cég annak nagyobb erővel való folytatására és a kőanyagnak sürgős szállítására újból és a legerélyesebben hivatott fel;

9. a zombor palánkai tvh. közut 11·39—26·99 km. szakaszán a vállalati munkák a padka rendezés kivételével befejeztettek. A házilagos hengerelés folyamatban van, de az esőzések folytán fellágyult altalaj a hengerelés befejezését akadályozza. Kedvező idő beálltával azonban a hengerelés és a padka rendezés is befejezhető lesz;

10. a hódság—bácsi tvh. közut 0—16 km. szakaszán az alapkövezés az egész ut hosszában kész, a kavicsolás 8 km. hosszban hiányzik. Vállalkozó terhére az államépítészeti hivatal által beindított munkák és kőanyag szállítás nagy erővel folyamatban van, úgy hogy remélhető, hogy ezen utépítés, még ez évben lesz befejezhető;

11. a bács—bácsujlaki tvh. közut

0—15 km. szakaszán az utépítés 10 km. hosszban kész, 3 km. hosszban az alapkö lerakatott és bekavicsoltatott, 2 km. hosszban pedig a közzállítás folyamatban van;

12. a bács—vajszkai tvh. közut 0·0—10·6 km. szakaszán az utépítés 1·5 km. hosszú hengerelés és a padka rendezés kivételével kész, a hengerelés az esős idő miatt nagyrészt szünetelt;

13. a dunagálos—petróc—ósóvívei tvh. közut 0·6—20·6 km. szakaszán az utépítési munka 2 km. padka-rendezés kivételével befejeztetett, az ut pedig egész hosszban a közforgalomnak átadatott;

14. a kiscsombosi;

15. a bácsordasi;

16. a boróci és

17. a dernyei vasuti állomásokhoz vezető utak építése a hengerelés kivételével, amely a felázott puha altalaj miatt nem volt esz-közölhető, befejeztettek;

18. az ujalánkai vasuti állomáshoz vezető tvh. közut építése házi kezelésben folyamatban van, az alapkö lerakás és kavicsolás folyamatban van;

19. a szabadka—topolyai tvh. közut 26·692—29·504 km. szakaszán az összes építési munkák befejeztettek, az ut pedig a közforgalomnak átadatott;

20. a baja—bezdáni tvh. közut 31·75—38·5 km. szakaszán Béreg—Küllöd és Bezdán között a földmunka befejezéshez közeledik és a kö szállítására vállalkozó megsürgettetett;

21. a kunbaja—bácsalmási szőlők vasuti állomáshoz vezető tvh. közuton a földmunka kész, a köanyagok teljesen ki vannak szállítva, az alapkövezés és kavicssterítés folyamatban van, úgy hogy ezen utépítés még ez évben lesz befejezhető;

22. az újvidék—szegedi tvh. közut 26·7—36·7 és 38·818—45·345 km. szakaszain Temerin—Bácsföldvár és Obecse között a földmunka kész, a köanyag szállítása folyamatban van;

23. a futak—cserevici révhez vezető tvh. közuton az építés a hengerelés és korlát felállítás kivételével kész. A Duna jelenlegi árvi-ze által okozott partszakadás az ut vég-szakaszához és a révlejáróhoz oly közel állott, hogy azok elmosásnak voltak kitéve, miért is ezen elmosás elleni biztosítása céljából szükséges kárvédművek az újvidéki folyam-mérnöki hivatal által és az államépítészeti hivatal közreműködésével azonnal munkába vétettek, azok jelenleg folyamatban vannak és a legsürgősebb munkák annyira elkészültek, hogy a fenyegetett további partbeomlás, illetve utelmosás ezidőszertel biztosítva van;

24. a kerény—kisszapári tvh. közut 0·0—9·45 km. szakaszán a földmunka nagy erővel folyamatban van, a köanyag szállítása iránt az intézkedés megtétetett;

25. a szentfűlöpi vasuti állomáshoz vezető tvh. közuton a földmunka kész, a keramit és bazalt kockakő szállítása iránt a megrendelés eszközöltetett.

Az újvidék—alsókaboli és felsőkabol—sajkásszentiváni utaknak építésére vonatkozólag a helyszíni bejárás f. évi július hó 10-én kedvező eredménnyel megtartott, úgy hogy ezen ut építési munkái legközelebb biztosíthatók lesznek.

A vármegyei közuti alap 1913. I. és II. negyedévi állapotára vonatkozólag a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevő-ség adatai alapján jelenti, hogy a múlt évi

hátralék volt 284,466·80 K, f. évi I. és II. negyedévi előírás 541,495·60 K, összesen 825,962·40 K. F. évi I—II. negyedekben befolyt 396,582·96 K, marad hátralék 429,379·44 K. Gyümölcsözőleg volt elhelyezve 184,748·30 K. Vasuti törzsrészevények és egyéb értékekben 8.009,348·30 K.

Jelenti továbbá, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter folyó évi 33918/L. C. 1913. számú rendeletével a vármegye területén átvonuló bezdán—titel—pancsovai ut kula—óverbázi szakaszának az óverbász—óbecsei kiágazással a Tiszapartig összesen 55·725 km. hosszban 1913. évi július hó 1-től kezdve az állami közutak hálózatába a vármegye mint eladó és a m. kir. államépítészeti hivatal mint átvéző kiküldöttjeinek közbenjötté mellett ténylegesen átvétetett.

Végül bejelenti, hogy a vármegyei törvényhatósági telefonhálózat folytatódólagos kiépítése céljából a helyszíni bejárások a bajai járásban részben megtartottak, részben pedig folyó évi augusztus hóban úgy a bajai, valamint a bácsalmási járásokban fognak megtartatni. Az építés a bajai járásban folyamatban van.

Fogházügy.

Gramling Kornél kir. ügyész az elmúlt július hóra vonatkozólag jelenti:

A felügyeletem alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset nem fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő, az elmúlt hóban a fogház kórházában egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt.

Az élelmezés, mely úgy a kir. fogház-felügyelő, mint a fogház orvosa és általam is a szabályok értelmében szigorúan ellenőriztetik, kifogástalan, szerződészerű, panasz miatta nem fordult elő.

A fegyelem szigorú-fegyelmi büntetés a múlt hó folyamán, úgy az őrség körében, mint a letartóztatottaknál nem szabott ki.

A zombori kir. törvényszék fogházában a múlt hó folyamán 27 letartóztatott volt elhelyezve és pedig:

1. Jogérvényesen elítelt: fogházra 6, börtönre 10, fegyházra 1.
2. Felebbezés alatt álló vizsgálati fogoly 1.
3. Elítéletlen vizsgálati fogoly 9.

Az 1913. év június hó utolsó napján a létszám 39 főből állott, míg a múlt hó végén 27 volt s így a havi zárnap apadást mutat.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítelt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munka után a múlt hóban az állam részére 39·60 K, a rabok részére pedig 26·40 K jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszéki fogházból a múlt hó folyamán a váci országos fegyintézetbe, vagy a kir. kerületi börtönbe egy letartóztatott sem szállítottott, feltételes szabadságra egy egyén bocsájtott.

A fegyház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve, a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitetett s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az apatini, hódási és kulai járásbíró-sági fogházakban úgy a rend és tisztaság, mint a fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án d. u. 4 órakor rendes évnegyedes közgyűlést tartott legifjabb Szemző István főispán elnöklété alatt. A főispán a bizottsági tagok eljenzése között lépett a közgyűlési terembe, s miután üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, megnyitotta a közgyűlést, a jegyzőkönyvvezetésével Gyuriscs György városi főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig dr. Agyics János aljegyzőt bizván meg.

A lefolyt évnegyed lüktető életét fel-tüntető és nagy körültekintéssel, gonddal összeállított polgármesteri jelentést Hauke Imre polgármester olvasta fel, melyben fel-hatalmazást kért a közgyűléstől arra, hogy a szabadkai üzletvezetőségnél és a kereskedelemügyi miniszteriumnál lépéseket tegessen a szeged—dáljai osztálymérnökségnek Zom-borba leendő áthelyezése iránt s a közgyűlés erre vonatkozólag kérje ki a város főispán-jának és országgyűlési képviselőjének támogatását. A közgyűlés a polgármester indítványát egyhangulag magáévá tette és a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

A közgyűlés gróf Tisza István miniszterelnöknek leiratát, melyben úgy a maga, mint miniszter-társainak kinevezését közli, ugyanannak köszönő levelét az új kormány megalakítása alkalmából hozzáintézett üdvözlő táviratát, továbbá Sándor János belügy-, báró Ghyllány Imre földmívelésügyi-, báró Harkányi János kereskedelemügyi miniszterek leiratait, melyben kinevezettségüket közlik, örvendetes tudomásul vette.

A magáncélokra szolgáló hatósági bizonyítványok stb. kiállításáért fizetendő díjakról alkotott szabályrendelet és a módosított szabályrendelet és a módosított köztisztasági szabályrendelet a belügyminiszter jóváhagyása folytán f. évi szeptember hó 1-én lép életbe. A belügyminiszter intézkvénye folytán a közgyűlés a páholybérleti szabályrendeletet oly-ként módosította, hogy a páholybérlek előjoga a jövőben nem terjed ki a bérletszünetes előadásokra. A belügy-, továbbá a vallás- és közoktatásügyi miniszterek intézkvénye folytán a város ez idő szerint a Krump féle magán polgári leányiskola átvételétől eltekint, ezzel szemben azonban ezen iskolát az eddigi 2000 kor. helyett 4000 koronával segélyezi. A vízkárosultaknak a közgyűlés 300 korona segélyt szavazott meg s ezen összeget szét-osztás végett felküldi a belügyminiszternek. A városi tanács előterjesztése folytán a közgyűlés a honvédlaktanya melletti Halm-féle háznak megvétele iránt 20000 koronás ajánlatot tesz, a tulajdonos természetesen teljesen tehermentes ingatlant kétételes a város tulajdonába bocsájtani. Ugy ezen, mint a sztapári-ut megszükitéséből kifolyólag fenmaradt városi területek és a városi maradványföld eladása tárgyában a közgyűlés névszerinti szavazással határozott.

A tegnapi közgyűlés töltötte be a Mayer Lajos halálával megüresedett városi irnoki állást választás útján. A kijelölt bizottságba a közgyűlés Falcione Nándor, Fejér Gyula és dr. Nikolics György bizottsági tagokat választotta meg, míg a főispán dr. Konyovits Dávid, dr. Czeisel Lajos és Tomasits Antal bizottsági tagokat nevezte ki. A kandidáló bizottság Grocsics Istvánt, Széll Józsefet és Schwób Ferencet jelölte, kik közül a közgyűlés egyhangulag Grocsics Istvánt választotta meg.

A közgyűlés elhatározta a Bezdáni-utnak, a Barát- és Nemesmiliticsi-utcának 1½ méteres aszfaltjárdával leendő ellátását, továbbá szabályrendelet hozatalát a szállodák vendég-szoba bejاراتának kettős (dupla) ajtóval leendő ellátása végett. Felterjesztést intéz a törvényhatósági bizottság a rendőrségi altisztképző iskolának avagy tanfolyamnak városunkban leendő felállítása érdekében. Törvényhatósági gazdasági munkásközvetítőül a közgyűlés dr. Agyics János és dr. Poppovits Szilárd aljegyzőket jelölte ki.

A városi tanács jelentését Schweidel József hamvainak hazaszállítása, a Jókai-ternek végleges rendezése, a járványkórház létesítése, a hullaházak építése, az ürülék

eladása tekintetében Teltsch Géza és Rüll Istvánnal kötött adásvévesi szerződés felbontása, a gypmesteri ügynek végleges rendezése, az egyes hivatalokban felhalmozódott felesleges régi iratok elhelyezése és kiselejtezése, a munkásházaknak az illető adományozottak által való továbbadása, a régi időből hirtelként vezetett tisztii elszállásolási díjak törlése, özv. Dekics Jánosné és Bozsán Bozsán terhen vezetett birtokváltási díj törlése tárgyában a törvényhatósági bizottság tudomásul vette. Bács-Bodrog vármegye alispánjának átirata folytán a vármegye által Zomborban felállítandó tüdőbeteg gondozó, (Dispensar) létesítéséhez a város hozzájárul. Pécs, Arad városok és Komárom megye közönségének átiratait a katonai beszállásolási törvény keretében a fizetendő szállásdíjak rendezése, az ipari- és kereskedelmi alkalmazottaknak a betegség és baleset esetére való biztosításról szóló törvény módosítása, a dalmát borokkal üzött visszaélések megállítására és a bortermelőknek saját szükségleteik után a borfogyasztási adótól való mentesítése tárgyában a törvényhatósági bizottság hasonló szellemű felirattal pártolja.

A bácsmezei cukorgyárnak a gyár felépítésére a közgyűlés egy évi halasztást adott, Rácz Gyula középiskolát végzett tanulóknak a Falcione-féle ösztöndíjat az egy évi önkéntes katonai szolgálat idejére megszüntette, Balczér József közvágóhídi állatorvosnak 230 kor. segélyt engedélyezett, özv. Mayer Lajosnének özevyi nyugdíjat és gyermeknevelési pótlékát évi 420 illetve 144 koronában állapította meg, míg temetkezési átalány fejében 450 koronát folyósított.

A különféle alapoknak 1912. évi számadásait jóváhagyta a közgyűlés, továbbá elhatározta, hogy Horvátovits Istvánt, az Elefánt-szálloda bérletjét a bérletből kibocsátja, a mennyiben az ezerkorona óvadékán felül meg ezer koronát fizet a város házipénztárába, végül Klinovszky Kálmán irnoknak 4 heti szabadságidőt engedélyezett. Ezzel a közgyűlés a főispán elterjesztésével véget ért.

A történelmi hűség kedvéért meg kell említenünk, hogy a törvényhatósági bizottságnak elenyésző számban jelen volt ellenzéki tagjai alaptalan és kisebb szabású felszólalásaikkal és obstrukciós beszédekkel, kikán esomókereséseikkel iparkodtak a közgyűlés lefolyását hátráltatni, mely tendenciáikat egyik tagjuknak ama elszólása jellemzi legkelátásabban, hogy egyik hozzászólását azzal kezdte, miszerint a tanács javaslatát természetesen nem teheti magáévá.

H I R E K.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Kupuszárevits Mihályt, a zombori kir. ügyészség mellé beosztott joggyakornokot a zombori kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Athelyezések. Dr. Vas János losonci főgimnáziumi tanár az újvidéki kir. kath. magyar főgimnáziumhoz és Helcz Edith polg. isk. tanárnő ugyane minőségében Szászvárosról Újvidékre helyeztetett át.

Eljegyzés. Schiller Dénes vasutépítési vállalati főmérnök eljegyezte Schlieszer Terike urleányt.

Pályázat. Zombor szab. kir. város polgármestere, mint a Stein Janka (Hanni) féle kiházasítási alapítvány adományozó bizottságának elnöke a fenti alapítvány jövedelméből egy 400 (négy száz) koronányi kiházasítási segélyre pályázatot hirdet. Fenti segélyre kizárólag izraelita vallású, vagyontalan s erkölcsi tekintetben kifogástalan, jégben járó zombori hajadonok pályázhatnak. A pályázati kérvények a város polgármesteréhez címezve hezárólag folyó évi augusztus hó 24-éig nyújtandók be.

Ujságírók gyűlése. A „Vidéki Hírlapírók Orsz. Szövetsége” XVI-dik rendes közgyűlést szeptember hó 7. napján tartja meg Pozsonyban, a vármegyei ház nagytermében. Ugyanakkor ünnepli a „Pressburger Zeitung” 150 éves jubileumát.

Verbász községek az árvíz-károsultakért. A vármegyei alispán felhívására e két község buzgó előjárósága a két község lelkes ifjuságát kérte fel az adományok gyűjtésére, akik egy nap alatt 1461 koronát gyűjtöttek a sujtott családok részére. Ezen összegből befolyt Ujverbászon 861 kor. és Óverbászon 600 kor. Az előjáróságok ezen összegeket az alispánhoz terjesztették fel továbbítás végett.

A szabadkai ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara Frank Gyula dr. ügyvédét Szabadka, dr. Popovics Mihály ügyvédét Palánka, Jelich Mihály dr. ügyvédét Baja, Sik Béla dr. ügyvédét Zenta, Mijatov Milorád dr. ügyvédét Szabadka, Róna Ede Ödön dr. ügyvédét Bácsföldvár, Király Károly dr. ügyvédét Ada, Krisztman Ádám dr. ügyvédét Baja székhellyel az ügyvédek lajstromába iktatta. Weisz Jenő dr. bajmoki ügyvéd lakóhelyét Temerinbe tette át. Belesziljin Miklós dr. óbecsei ügyvéd elhalálozás folytán az ügyvédek lajstromából törölte s irodája részére gondnokká Jojkity Dusán dr. óbecsei ügyvédet rendelte ki.

Tekeverseny és háziestély. A zombori polgári kaszinó egylet régi szokásához biven ez idén is f. hó 20-án megtartja Szt. Istvánnapi tekeversenyét, melyre több értékes nyeresémtárgy van kitűzve. A nyeresémtárgyak özv. Siebler Antalné ékszerész üzletének kirakatában vannak kiállítva. A tekeverseny d. u. 3 órakor kezdődik. Azok, akik a kaszinónak nem tagjai s a versenyben részt venni óhajtanak, 2 korona nevezési díjat tartoznak fizetni. Este 9 órakor órákor háziestély lesz. Ugy a tekeverseny, mint a háziestélyre az egylet vendégeket és érdeklődőket szívesen lát.

Felhívás a zombori iparosokhoz. A zombori ált. ipartestület ez uton értesíti tagjait, hogy az 1913-14-ik iskolai évben az iparostanoncok a zombori iparostanonc iskolában szeptember hó 9-től szept. 13-ig mindennap d. u. 4 órakor iratkozhatnak be. A tanítási napok szeptember hó 15-én kezdődnek. A beiratásokra vonatkozólag felhívja a fentnevezett testület munkaadómeisterit, hogy tanoncaikat a fentemlített napokon jelzett időben okvetlenül irassák be, nehogy a tanítást menetet későbbi megjelenséikkel zaklassák.

Szőlőbirtokosok figyelmébe. Az állami italmérési jövedékről szóló 1892. évi XV. t.-c. végrehajtásaként kibocsátott pénzügyminiszteri utasítás 25. és 26. §-ai értelmében felhivatnak mindazok a szőlőtulajdonosok, kik saját termésű boraik után a háziszükségletre szánt bormennyiséget a kedvezményes adótételt igénybe venni óhajtják, bejelentésüket 1913. évi szeptember hó 20-áig a városi gazdasági intézőnél nyújtásuk be, mert ellenesetben az adókedvezményre igényt nem tarthatnak.

Halálozás. Mészáros Lajos, a zentai főgimnázium tanári karának egyik legrégebb tagja hétfőn, életének 54-ik évében hosszas szenvedés után Zentán elhalt.

Lóverseny Szabadkán. A szabadkai lóversenyegyesület folyó hó 20-án rendezi ez idei lóversenyét. A mezőgazdák versenyére 5, a sikversenyre 7, a gátversenyre 3, Szabadka díjára 8, akadályversenyre 3, Urlovasok Szövetkezetének díjára 6 nevezés történt.

Betörés? Holzer Mártonnak a város-házával szemben levő üzletébe folyó hó 13-án délután 12—1 óra között ismeretlen tettes behatolt és a kézi pénztárból mintegy 300 korona készpénzt emelt el. A cselekményt az üzletet délután 1 órakor kinyitni akaró tanonc vette észre, ki a rendőrségnek nyomban jelentést tett. A rendőrség erőlyes nyomozást indított s mindenekelőtt azt akarja megállapítani, hogy tényleg betörés történt-e.

Bácskai lakzi. Virág István topolyai kőfaragómeister e hó 9-én tartotta esküvőjét Kossuthfalván Tipold József Ilona nevé leányával. A lakzira 370 ház volt hivatalos s a násznép megvendégelésére 2 ökör, 5 sertés, 200 kacsa és tyúk, 1200 liter bor és 500 liter sör szolgált.

Játékból a halálba. Zomborban Belity Rajkó hatéves gyermek buzával telt s egymásra rakott zsákokon játszott. Játék közben hét teli zsák lecsuszott s maga alá temette a kis fiút. Mire a zsákok alól kiszabadították, a gyermek halott volt: megfuladt a zsákok alatt.

Öngyilkos katona. A napokban délelőtt háromnegyed kilenc órakor hatalmas fegyverdörej zavarta meg a szabadkai 86. gyalogezred Halasi-uton levő ugynevezett barakk-laktanyájának csendjét. Nemsokára pedig az egyik mellékhelyiségből egy sápadt fiatal ember jött ki, aki mellett hamarosan ott termelt Lepédát Milivoj zászlós, kaszárnyainspekciós, aki rögtön intézkedett, hogy a mentők a kórházba szállítsák az életunt bakát. Az öngyilkost Vass Mórnak hívják. Fiatal, alig 19 éves ember, aki 1912. őszén önként állt be katonának, de a beteges fiu katonaiidejének jó részét a gyengélkedő házban töltötte. A napokban reggel is maródi vizitre jelentkezett Vass Mór az orvos előtt, aki megengedte, hogy otthon maradjon. Vass Mórnak, míg a társai gyakorlatra vonultak ki, azalatt fel kellett seperni a barakk-kaszárnya füves udvarát. Ekkor bement a közös legénységi szobába s magára terítette a köpenyét, az alá rejtette szolgálati fegyverét s visszavonult egy mellékhelyiségbe. A következő pillanatban pedig már el is dőrdült a fegyver. A kaszárnyában tartózkodó katonák ijedten futottak a lövés irányában. Ekkor kinyitl a félreeső hely ajtaja s sápadtan halálra váltan előlépett az öngyilkosjelölt Vass Mór. Néhány lépést tett előre s ekkor összeesett. A fűvön vértócsában vergődött addig, míg a többi katona oda nem ért és rögtönzött ágyra nem fektette. Az inspekciós zászlós intézkedésére megérkeztek a mentők, akik a sebesültet halálos sebével a kórházba szállították, ahol azonnal megoperálták. A golyó jobb mellébe furódott és a jobb tüdejét roncsolta össze. Vass Mór — akinek állapota válságos — állítólag gyenge tüdeje miatt akart megválni az élettől.

A galántai motoros ekebemutató. Az országos magyar gazdasági egyesület folyó hó 10-én Galántán báró Kufner Sándor birtokán motoros szántóversenyt rendezett. 30-nál több különböző rendszerű motoros eke lett bemutatva. Tekintettel a Bácska nagyobb mérvű kukorica — és cukorrépa termelésre — így a talaj mélyebb megművelésének biztosítására a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület Galántára (Pozsony m.) tanulmányi kirándulást rendezett. A kiránduláson Inhoff József egyesületi titkár vezetésével 18 gazda vett részt, akik folyó hó 9-én az egész napot a motoros szántógépek tanulmányozására fordították. A tanulmányi kiránduláson a következők vettek részt: Faragó József Kossuthfalva, Róth Dániel, Fruszler Fülöp, Frank József, Berchtold Fülöp, Folkenstein Krisztián, Schmidt Jakab Kiskér, Ditrich János, Kruzsák János, Konradt Jakab, Volweiter Károly, Hettesheimer Henrik, Schlarb Fülöp, Ditrich Konrad, Gerhardt Jakab, Müller Fülöp Ószivác, Frick Pál Ujverbász, Malacko János Bácskeresztúr.

A bácskai komlótermés. A bácskai komló a nedves idő dacára szépen fejlődött, de a nagy viharok több helyen kárt okoztak. A megyében körülbelül 3000 k. hold földön termelnek komlót. Az árak 300—350 korona mázsanként. Elővételekben 2000 mm. Az idej termésnek negyedrésze képezte eladás tárgyát. A komlószedés aug. 15—20. között kezdődik. A megyében a következő helyeken és holdanként a következő községekben termelnek komlót: Petrőc 800 Kiszács 400, Dunagálos 300, Kölpény 200, Dunacsép 150, Palánka 100, Hódsák 75, Bóroc 50, Sztapár 40, Paripás 25, Szilberek 5, Madaras 30, Szabadka 30, Baja 5, Nagyfény 5, Bácsfeketehegy 10, Bácsalmás 10, Futak 100, Begecs 50, Újvidék 50, Zsabya 15, Titel 14, Szond 5, Szépliget 15, Parrag 5, Werkerlefalva 5, Zombor 50, Bácskertes 10, Pincéd 50, Urszentiván 20, Sóvé 20, Okér 15, és Kumbaja 5. Amint ebből kitűnik a komló termelés negyenként évről-évre nagyobb fejlődést vesz.

Buzalopás vagy csalás. A csurogi csendőrségnél feljelentést tett Krsztity Tatomir tarasi lakos, hogy csurogi réti földjéről szeme láttára lopkodják a buzáját. A csendőrség megjelent a helyszínén, a tetteseket elfogta Holló József zsabylai és Szalma József csurogi lakosok személyében, kik azt állítják, hogy ők nem lopnak, hanem egy tarasi embertől két hold lekaszált buzát 300 kor-ért vették. Az illető nevét nem tudják. Szalma József azt állítja, hogy ő csak fuvarba viszi a buzát. Mivel állításukat sem igazolni, sem a tarasi embert felismerni nem tudták, így a csendőrség a buzát gazdájának visszaadta, a tetteseket pedig feljelentette.

Merénylő szomszéd. Petyerity Lukács sándori lakos vasárnap délben a vele egyházban lakó Sebők István cipésszel összeveszett, aki háromszor rálőtt a szomszédjára. Két golyó találta Petyerityet, akit a mentők súlyos sebeivel a kórházba szállítottak. Sebőköt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte. Kihallgatáskor azzal védekezett, hogy Petyerity bicskával támadt reá s önvédelemből kénytelen volt revolverét használni.

Kolerás ember Zentán. Augusztus 9-én Titelen kolerában meghalt Sztancsis Szvetozár, a Guttman és Frank kresedeni kőbányatulajdonosok „Vera” nevű hajójának fűtője. Mint a hatóságok megállapították, Sztancsis augusztus 3-án Zentán is járt, amikor itt hajójuk kikötött s a mozgósínházat, valamint Nagy István tiszaparti vendéglőjét is meglátogatta. A belügyminiszter most rendeletet küldött a rendőrkapitánysághoz, hogy figyeltesse meg azokat, akikkel ottartózkodása alkalmával érintkezett.

Művészet — Irodalom.

Teván Könyvtár. Zsoldos Benő: *Angol Poéták.* (Antologia.) Ára 40 fillér. — Egyesén összeválasztott gyűjtemény. Mint Zsoldos eddigi fordításait, úgy ezeket is: jó magyar nyelv, verselési készség, világos értelem s költői báj jellemzi. A művelt közönség köszönettel, irodalmunk pedig elismerő méltánnyal fogadja a kiváló fordítónak legújabb antológiáját, mely a nálunk mindig kedvelt, nemes angol költészetnek szindús mezejéről nyújt az olvasónak kis csokor illatos virágszálat. Gyönyörrel élvezzük s várjuk az újabb ajándékot.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 10-iki száma gazdag változatosságát adja a pompás képeknek. Egy sorozat Blahánét mutatja be balatonfüredi nyaralójában, egy másik Körömbánya környékének szép tájképeit, egy harmadik a pápai gárdát, melyet most lázadása tett aktuálissá. Tóth Jenő érdekes cikke és képei a keletindiai skythákról, aktuális arcképek, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Grazia Deledda olasz regénye, Kvassay Ede regénye, Kafka Margit fordításai kínai költőkből, Vértessy Gyula novellája. Egyéb közlemények: a törökök Drinápolyban, a miskolci barlanglakások s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság”, előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”, kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

SPORT.

Rovatvezető: **Schmidt L. József.**

Athletikai és footballverseny.

Folyó hó 17-én vasárnap délután footballmérkőzés a zombori Sport Egylet és az eszéki „Sokol” között. A jóhírnévnek örvendő csapat egyike a legerősebb horvát csapatoknak, úgy hogy közönségünknek igen erős küzdelemben lesz alkalma gyönyörködni.

Footballmérkőzés előtt atletikai verseny lesz. Ezzel az ujtással közönségünk ismét meggyőződhetik arról, miszerint a testnevelés

fejlesztésén kívül célunk az, hogy unalmas vasárnap délutánját minél kellemesebben eltölthesse — csekély pénzért. A vasárnapi atletikai mérkőzés 3 számból áll: 1. 100 méteres síkfutás, 2. távolugrás, 3. súlydobás. A versenyben indulhat bárki, ki tagja valamely zombori egyesületnek és vasárnap déli 12 óráig 50 fillér nevezési díjat lefizet számonkint.

Felkérjük a különböző társegyesületeket, hogy minél nagyobb számú gárdát indítsanak, a versenyzési kedv és a versenyzésnél szükséges higgadság fejlesztése céljából. Ez az az ut, melyen haladva, nagyszámú versenyzőt nevelhetünk.

Ezután minden footballmérkőzés előtt lesz egy ilyen kis verseny. A versenyzők díjazásban is részesülnek. Az első a Z. S. E. kis ezüst, a második nagy bronz, a harmadik kis bronzérmét nyeri. *slj.*

HIRDETÉSEK.

A tenger ajándékának

lehetne a csukamájolajat nevezni. Hogy ez azonban kellően kihasználható legyen, először bizonyos kezelés alá kell venni. A csukamájolajat is meg kell tisztítani a Scott-féle eljárás által hátrányaitól, amilyen a nehéz emészthetőség, a kellemetlen szag, a rossz íz, hogy ezáltal élvezhetőbbé, könnyen szedhetővé és izletesebbé legyen. Az így nyert Scott féle csukamájolaj Emulsióban a közönséges csuka májolaj minden előnye fokozott mértékben megvan, étvágygerjesztő hatással bír, rendkívül tápláló és élvezhető még kényes inyek és gyomornak is. A

SCOTT-féle EMULSIÓ

rendszeres használatánál gyakran rövid idő alatt észlelhető az általános erőgyarapodás. Aki ezt akarja elérni, az határozza el magát és tartson kurát a SCOTT féle Emulsióval; minél előbb, annál jobb. 10—3

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű blyegyet küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk

Olcsó új ház

nagyon kedvező feltétellel elköltözés miatt eladó Árok-utca II/a sz. 6-1 alatt. Érdeklődők forduljanak Szeged Butoriparosok szövetkezetéhez.

Hirdetmény.

A zombor-zsarkováci szerb földmivelők szövetkezete felszámolás alatt cég felszámolóit közhírré teszik, hogy a szövetkezet felszámolása a 11591/P. 1906. sz. végzés értelmében kimondatott.

Felhívják ennél fogva a szövetkezet hitelezőit, hogy jelen hirdetmény harmadszori megjelenésétől számított **6 hónap alatt** követeléseiket a felszámolóknál jelentsék be.

Zombor, 1913. augusztus hó 15-én.

A felszámolók.

3-1

Zenta város Tanácsától.

17677/kig. 1913. szám.

Bolthérlési hirdetmény.

Zenta r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy az ujonnan épült városháza alatti 45 bolthelyiséget 1914. évi november hó 1-től 1920. évi november hó 1-ig terjedő időre bérbeadja.

A város képviselőtestülete a 8, 9, 10, 21, 22, 23, 39, 40, 41. számú boltokra nézve a kikiáltási évi bért négyzetméterenként 40 koronában, a 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24. és 25. számú boltokra négyzetméterenként 35 koronában, a 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37. és 38. számú boltokra négyzetméterenként 30 koronában, a 42, 43, 44, 45. számú bolthelyiségekre pedig négyzetméterenként 25 koronában állapította meg. Ezen bérösszegekben bennfoglaltatik a bolthelyiséghez tartozó pince bére is.

Felhívják tehát bérelni szándékozókat, hogy szabályszerűen kiállított s felblyegyzett zárt írásbeli ajánlataikat **1913. évi november hó 1-ig** Zenta r. t. város Tanácsához címezten „Ajánlat a városházi bolthelyiség bérletére” felirattal jelezve **1913. évi október hó 31-én d. e. 10 óráig** a város iktató hivatalába adják be. Csatolandó az ajánlatához Zenta város házipénztáránál letett s az ajánlati összeg 25%-át kitevő bányapénz (készpénz vagy óvadékképes értékpapír) letétbe helyezéséről szóló elismervény (nyugta). — Az ajánlati összeg csak négyzetméterekre szólhat. Százalék szerinti vagy nem szabályszerű, valamint elkésztett és távirati ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják. Feltüntetendő az ajánlatban esetleg azon körülmény is, hogy ajánlattevő több egymás melletti helyiségre tart igényt.

Fentartja a város magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok el vagy el nem fogadása felett szabadon határozzon, tekintet nélkül a bérösszegekre.

Az egyes bolthelyiségek területe az üzlethelyiségekhez tartozó (pince) raktárhelyiség betudása nélkül a következő:

VII.	21-79	□-m.	XXVII.	25-58	□-m.
VIII.	22-83	„	XXVIII.	28-27	„
IX.	21-70	„	XXIX.	20-42	„
X.	31-—	„	XXX.	29-36	„
XI.	32-14	„	XXXI.	29-36	„
XII.	32-14	„	XXXII.	20-42	„
XIII.	32-14	„	XXXIII.	26-47	„
XIV.	33-13	„	XXXIV.	28-90	„
XV.	36-72	„	XXXV.	29-36	„
XVI.	36-72	„	XXXVI.	23-67	„
XVII.	33-12	„	XXXVII.	23-67	„
XVIII.	32-14	„	XXXVIII.	23-67	„
XIX.	32-14	„	XXXIX.	14-50	„
XX.	32-14	„	XL.	26-—	„
XXI.	32-68	„	XLI.	14-72	„
XXII.	32-17	„	XLII.	20-31	„
XXIII.	22-87	„	XLIII.	32-94	„
XXIV.	25-64	„	XLIV.	30-92	„
XXV.	22-87	„	XLV.	29-75	„
XXVI.	26-43	„			

Az I—VI. sz. bolthelyiségekre az ajánlat a négyzetmétertől eltekintve adható be.

Feltételek és térrajz a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében betekintheők, hol is részletes felvilágosítások meg fognak adni.

A bolthelyiségek 1914. évi november 1-én vehetők használatba, amennyiben azonban az előbb is használatba vehető volna, jogában álland bérlőnek a helyiséget korábban átvenni.

Zenta város tanácsának 1913. évi augusztus hó 2-án tartott üléséből. (1445.)

Szárich,

polgármester.

3-3

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Gergurov György fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványviz- és festék-kereskedése Zomborban, Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tarczyay-féle emeletes házban). Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat. 50—21

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képkeretezés és üvegezés elfogadtatik.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **iff. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír- emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fűrészelés és csiszolás.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kintutelve.

Eladó házhelyek.

A Thököli-ut kertvárosrészben **55 darab** különböző nagyságú **házhely** olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Bővebbet a tulajdonos **Benya Antal, Kalap-utca 31.**

Segédjegyzői, adóügyi kisegítő és irnok-végrehajtói állások.

Ofutak községben egy ujonan szervezett segédjegyzői állás évi 1460 kor., egy megüresedett irnok-végrehajtói állás évi 1000 kor. és egy adóügyi kisegítő napi 4 kor. javadalmazással tölthető be. Aki ezen állások egyikét elnyerni óhajtja és egyelőre helyettesi minőségben mihamarabb elfoglalni hajlandó, alulírott jegyzőnél jelentkezhet.

A szerb és német nyelvbeni jártasság megkívántatik.

Himmel Vilmos,
jegyző.

2—2

Szülők figyelmébe.

Jó házból való gimnáziumi, kereskedelmi vagy polgári iskolai tanulókat elfogadok teljes ellátásra.

Tücherer Guszáné,
közs. jegyző özvegye,
Zombor, Rákóczi-ut 31.

3—3

1480/köz. 1913. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Oszivác község előljárósága a község háza kibővítése céljából szükséges anyakönyvi terem, kisbirói szoba, börtön és árnyékszékiből álló toldalék építkezésre a képviselőtestület megbízása alapján ezennel nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalást hirdet azzal, hogy ezen építési munkálat sem a községi képviselőtestület, sem pedig a vármegye részéről jóváhagyva még nincsen.

1. Az előirányzati összeg 5987 korona 43 fillér, melynek 10%-a bántépénzül készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban a község pénztáránál előzetesen leteendő.

2. Ajánlatok csak az összes munkákra egy összegben együttesen teendők, százalékos engedménnyel.

3. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított három hónap.

4. Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el: „Községi előljáróságnak Oszivác.” Ajánlat az 1480/1913. sz. versenytárgyalásban kiírt község ház átalakítási munkálatra.

5. Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátott, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok foguak tárgyalás alá vétetni.

6. A versenytárgyalás Oszivác község tanácstermében 1913. évi augusztus hó 23-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni és pedig a szóbeli árlejtés után az írásbeli ajánlatok felbontása által. Az írásbeli ajánlatok fenti határidőre beadandók.

7. A vonatkozó terv és költségvetés, valamint az ajánlati feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

8. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben állanak a községgel szemben.

9. A munkálat elnyerője minden tekintetben a községre érvényes 83,000/III. 1907. B. M. számú közszállítási szabályrendelet összes határozmányait betartani tartozik.

10. A munka odaitélése fölött a községi képviselőtestület az ajánlatok nagyságára való tekintet nélkül szabadon határoz.

11. A vállalati összeg az építkezési bizottság javaslata alapján az építkezési munkálatok előrehaladottságához képest részletekben fog folyósíttatni. Oszivác, 1913. évi augusztus hó 10-én.

ELŐLJÁRÓSÁG.

1890/1913. szám.

Hirdetmény.

Nádajla község előljárósága közhírré teszi, miszerint a község mint erkölcsei testület és a közbirtokosság tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §-ában foglaltak értelmében Nádajla község tanácstermében 1913. évi augusztus hó 29-én tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1914. évi február hó 1-től 1920. évi január hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Nádajlán, 1913. évi augusztus hó 11-én.

KEKEZOVICH ISTVÁN,
jegyző.

2—2

KOSZTITY MILÁN,
bíró.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-93 igényeknek megfelelő !!

LAKÁSBERENDEZÉSEK,
uri szobák, szalonok, **nagy raktára.**
ebédlők és hálószobák

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb **KÁRPITOS MUNKÁKAT** és **DISZITÉSEKET.**

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

UJ RŐFÖS ÉS DIVATÁRU ÜZLET.

Van szerencsénk Zombor város és környéke n. é. közönségének tudomására hozni, hogy Petőfi-utca 3. sz. a. Vuits P.-féle házban, a nagyszerbtemplom átellenében a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

uj rőfös- és divatáru üzletet

nyitottunk, amelyet a legegyszerűbb és a legmodernebb árukkal rendeztünk be. Amennyiben az árukat a legnagyobb és legismertebb gyárakból szereztük be, úgy módunkban áll a nagyérdemű közönséget a legolcsóbb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról biztosítani. A n. é. közönség szives rendeléseit várva, maradtunk

kiváló tisztelettel

50-37

DÓDITS és OPANCSÁREV.